

بررسی تطبیقی ماده ۶۷۹ با ماده ۹۵۹ قانون مدنی

مؤلفین

مهدی ابراهیم زاده

پروفسور و دکتر حقوق کیفری و مجازات، دانشیار و عضو هیئت مدیره و مدیر ار موسسه قانون یار

عبدالکریم خطیبی

دانشیار و مدیر گروه حقوق کیفری و مجازات

انتشارات قانون یار

۱۳۹۹

سرشناسه	ابراهيم زاده، مهدی، ۱۳۳۸-
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	بررسی تطبیقی ماده ۶۷۹ با ماده ۹۵۹ قانون مدنی / مؤلفین مهدی ابراهیم زاده، عبدالکریم خطیبی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۲۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹۴۹۵-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	قانون مدنی -- ایران
موضوع	Civil law -- Iran
شناسه افزوده	خطیبی، عبدالکریم، ۱۳۵۴-
رده بندی کنگره	۵۰۰-KMH
رده بندی دیویی	۵۵/۲۴۶
شماره کتابشناسی ملی	۷۴۲۳۹۶۷
وضعیت رکورد	فیا

بررسی تطبیقی ماده ۶۷۹ با ماده ۹۵۹ قانون مدنی

تألیف: مهدی ابراهیم زاده - عبدالکریم خطیبی

ناشر: انتشارات قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۹

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۴۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۴۹۵-۳

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶

فهرست مطالب

۱۱.....	راهنمای از کتاب دکتر سیدمرتضی قاسم زاده و همکاران
۱۳.....	پیشگفتار
۱۹.....	بخش اول: تفسیر ماده ۶۷۹ قانون مدنی
۲۰.....	عزل موکل: (برای مطالعه بیشتر).....
۲۱.....	اصل چهل قانون اساسی: منع اضرار به غیر: (برای مطالعه بیشتر).....
۲۳.....	تقصیر در اجرای حق: (برای مطالعه بیشتر).....
۲۴.....	مبانی نظریه‌ی دوگنی: (برای مطالعه بیشتر).....
۲۴.....	احساس اجتماعی بودن: (برای مطالعه بیشتر).....
۲۷.....	مفهوم سوءاستفاده از حق: (برای مطالعه بیشتر).....
۲۸.....	سوءاستفاده از حق در حقوق خارج: (برای مطالعه بیشتر).....
۳۰.....	معیار تمیز سوءاستفاده از حق: (برای مطالعه بیشتر).....
۳۱.....	نظریه‌های پیشنهاد شده: (برای مطالعه بیشتر).....
.....	زوسران، در مقام اجرای عملی این نظریه، حقوق را به سه گروه تقسیم میکند (برای مطالعه بیشتر)
۳۳.....	
۳۴.....	نقد نظریه‌ها: (برای مطالعه بیشتر).....
۳۶.....	تعریف حق و دین و تکلیف: (برای مطالعه بیشتر).....
۳۶.....	حق، امتیاز اختصاص یافته: (برای مطالعه بیشتر).....
۴۰.....	طرح درست بحث: (برای مطالعه بیشتر).....
۴۱.....	وضع حقوقی کنونی روابط همسایگان: (برای مطالعه بیشتر).....
۴۶.....	دعاوی ناشی از مجاورت املاک، رویه‌ی قضایی: (برای مطالعه بیشتر).....
۴۸.....	ماهیت حقوق املاک مجاور: (برای مطالعه بیشتر).....
۴۹.....	الف) دیور مشترک: (برای مطالعه بیشتر).....
۶۶.....	وضع حقوق کنونی، روابط همسایگان: (برای مطالعه بیشتر).....

- ۶۸ قلمرو و اجرائی نظریه: (برای مطالعه بیشتر).
- ۸۶ ادامه ماده ۶۷۹ قانون مدنی
- ۸۷ امکان اسقاط یا محدود کردن حق فسخ: (برای مطالعه بیشتر).
- ۸۷ ادامه ماده ۶۷۹ قانون مدنی
- ۸۸ شرط نفوذ قرارداد: (برای مطالعه بیشتر).
- ۸۹ ادامه ماده ۶۷۹ قانون مدنی
- ۸۹ شرط وکالت ضمن عقد لازم: (برای مطالعه بیشتر).
- ۹۱ ادامه ماده ۶۷۹ قانون مدنی
- ۹۲ شرط عدم عزل ضمن عقد لازم: (برای مطالعه بیشتر).
- ۹۲ ادامه ماده ۶۷۹ قانون مدنی
- ۹۳ شرط وکالت ضمن عقد جایز: (برای مطالعه بیشتر).
- ۹۳ ادامه ماده ۶۷۹ قانون مدنی
- ۹۳ شرط عدم عزل ضمن عقد جایز (وکالت): (برای مطالعه بیشتر).
- بخش دوم: نگاهی به نظرات مختلف مطروحه در راستای حکم ماده ۶۷۹ قانون مدنی .. ۹۵
- بخش سوم: تفسیر ماده ۹۵۹ قانون مدنی و بررسی نظرات مختلف در این راستا ۱۰۳
- ۱۰۴ سلب حق تمیع و حق استيفاء: (برای مطالعه بیشتر).
- ۱۰۷ ادامه ماده ۹۵۹ قانون مدنی
- ۱۰۸ تکمیل خاص و ضمانت اجرای آن: (برای مطالعه بیشتر).
- ۱۰۹ اختیار شوهر: (برای مطالعه بیشتر).
- ۱۱۰ اقامتگاه زن در صورت جدا شدن از شوهر: (برای مطالعه بیشتر).

پیشگفتار

در قانون مدنی قراردادهایی که نام خاص دارند و نحوه انعقاد آن‌ها به‌طور کامل تشریح شده است با نام عقود معین شهرت یافته است که این قسمت قانون مدنی بیشتر برگرفته از فقه است و برخلاف قسمت تعهدات که بیشتر تحت تأثیر قوانین رومی ژرمنی است، و همین مسئله گاهی موجب سردرگمی حقوقدان‌ها و تفاسیر مختلف ایشان از روح قوانین شده است، در قرون جدید به وجود آمدن سیستم‌های حکومتی به شکل جدید که تصویب قوانین، خود زاینده این شکل جدید از حکومت‌ها بودند و نیز انقلاب صنعتی و به‌وجود آمدن کارفرمایان بزرگ و روابط کارگر و کارفرما و انقلاب‌های اجتماعی نظیر انقلاب کبیر فرانسه و در نتیجه احترام به حقوق آزادی‌های فردی و توجه به حقوق مربوط به شخصیت جدای از قوانین امری و قوانین مربوط به نظم عموم، قوانین تکمیلی کشورها را نیز تحت تأثیر قرارداد، اقتباس ماده ۱۰ قانون مدنی، از قانون مدنی فرانسه نیز درواقع پاسخی بود به نیازی که بر اثر تحول روابط اجتماعی احساس می‌شد و پاسخگو نبودن عقود معین را آشکار می‌ساخت. از طرفی رعایت حقوق مربوط به شخصیت قانون‌گذار را به تدوین ماده ۹۵۹ قانون مدنی، واداشت همچنین ماده ۹۵۴ قانون مدنی، با بیان این که عقود جایز به موت یا سفته یکی از طرفین (در مواردی که رشد معتبر است) منفسخ می‌شود درواقع، به نوعی، به بیان تفاوت عقد لازم و جایز پرداخته است. همگی این عوامل باعث شده است حقوقدان‌های ما درمورد ماده ۶۷۹ قانون مدنی، که در رابطه با وکالت عنوان می‌دارد، «موکل می‌تواند هر وقت بخواهد وکیل را عزل کند مگر این که وکالت وکیل یا عدم عزل در ضمن عقد لازم شرط شده باشد»، دچار اختلاف نظر شوند.^۱ و همچنین

^۱ محمدپور، ایران؛ خردسبذی، سعید، بررسی شروط ضمن عقد در ماده ۶۷۹ ق.م.م.ج. مجله کانون وکلای دادگستری، شماره ۱۲۴،

طبق ماده ۹۵۹ قانون مدنی، «هیچ کس نمی‌تواند بطور کلی حق تمتع و یا حق اجراء تمام یا قسمتی از حقوق مدنی را از خود سلب کند». لذا از ظاهر دو ماده دیده می‌شود که بین ماده ۶۷۹ با ماده ۹۵۹ قانون مدنی، تعارض وجود دارد. چون که براساس ماده ۶۷۹ قانون مدنی، موکل در ضمن عقد لازم حق عزل را که از قبل داشته از خود سلب می‌کند ولی براساس ماده ۹۵۹ قانون مدنی، نمی‌تواند این حق را از خود سلب کند.

• محدود کردن اصل حاکمیت اراده در ماده ۹۵۹ قانون مدنی

ماده ۹۵۹ قانون مدنی به تقلید از ماده ۲۷ قانون مدنی سوئیس، اصل حاکمیت اراده را محدود می‌کند ماده ۲۷ قانون مدنی. س. می‌گوید:

Nul ne peut, meme partiellement, renoncer a la jouissance ou a l'exercice des droits civils.

یعنی هیچکس نمی‌تواند حتی از قسمتی از اهلیت دارا شدن حق و یا اهلیت اجراء حق (در حقوق مدنی) چشم‌پوشی کند. ماده ۹۵۹ قانون مدنی، با افزودن عبارت (به طور کلی) تغییری در ماده ۲۷ قانون مدنی. س. داده و تا اندازه‌ای آن را اصلاح کرده و می‌گوید: «هیچ کس نمی‌تواند به طور کلی حق تمتع و یا حق اجراء تمام یا قسمتی از حقوق مدنی را از خود سلب کند». عبارت (به طور کلی) ابهامات زیاد را به میان می‌کشد به این شرح:

اول: در حقوق راجع به شخصیت (مانند حق پاسخ‌گویی) حتی به طور جزئی هم تعهد سلب آن، باطل است و حال آنکه ماده ۹۵۹ قانون مدنی از راه مفهوم مخالف، آن را درست می‌داند که قطعاً خلاف مقصود نویسنده‌ی آن از کار درآمده است.